

4.17. Поглавје 17: Економска и монетарна политика

Во областа на **монетарната политика** може да се забележи важен напредок. Донесен е нов закон за Централната банка, со кој се прикажуваат организацијата и активностите на Централната банка, нејзиниот правен статус, независноста и нејзините односи со парламентот и владата, како и нејзините задачи и одговорности по пристапување во ЕУ и во еврозоната. Законот се однесува на забраната за монетарно финансирање на јавниот сектор и на забраната за повластен пристап за јавниот сектор до финансиските пазари. Централната банка е одговорна за монетарните и другите активности, како кредитор на последна инстанца и други инструменти на монетарната политика; стапка на девизен курс и одржување на политика за странска валута; издавање на банкноти и монети; организација на системот за исплата; надзор на финансиските институции; финансиска стабилност; статистички анализи и водење на кредитен регистар. Институционалниот и административниот капацитет на Централната банка се соодветни. Подобен е квалитетот на монетарната статистика и нивната усогласеност со меѓународните стандарди. Во областа на монетарната политика, земјата е во согласност со барањата.

Постигнат е одреден напредок во областа на **економската политика**. Петтата претпристапна економска програма (ПЕП), која го опфаќа периодот 2011-2013, беше поднесена на време. Презентирањето на информации во ПЕП е подобро, особено фискалната и макроекономската рамка. Сè уште постои простор за подобрување на пресметката на резултати и квалитет на податоци за основниот капитал и за пазарот на трудот. На структурниот дел му недостига посеопфатен опис на стратегиите за реформи. ПЕП сè уште не се користи како основен документ за креирање на економската политика. Административниот капацитет на неколку централни државни институции за формулирање и спроведување на економската политика е зголемен. Сепак, административните капацитети на некои општини, особено помалите, останаа слаби. Подготовките во областа на економската политика се умерено напредни.

Заклучок

Постигнат е важен напредок во областа на економската и монетарната политика. Донесен е нов закон кој ги дефинира активностите, организацијата и независноста на Централната банка. Подобен е квалитетот на претпристапната економска програма. Административниот капацитет за спроведување на политика значително варира помеѓу централното и локалното ниво. Општо земено, подготовките во областа на економската и монетарната политика се напредни.

4.18. Поглавје 18: Статистика

Постигнат е напредок во областа на **статистичката инфраструктура**. Донесен е изменетиот Закон за државна статистика од страна на Собранието и истиот ја зајакна улогата на Државниот завод за статистика (ДЗС) како координатор на националниот статистички систем и го унапреди воведувањето на начелата на Европскиот статистички код на пракса. Донесени се новата стратегија за дисеминација на податоци за 2010-2012 год. и акцискиот план за нејзина примена. Вработени се околу 40 нови работници од заедниците кои не се мнозинство, со што се подобри правичната застапеност и ситуацијата со вработувањата. Ситуацијата со ресурсите во ДЗС треба дополнително да се подобри, но општите подготовки во оваа област се напредни.

Постигнат е одреден напредок на полето на **класификациите и регистрите**. Подготвена е националната класификација на професии во согласност со Меѓународната стандардна класификација на професии ИСЦО-08. Готова е базата на податоци за статистичкиот регистар на фарми и подобрени се постапките за нејзино ажурирање. Подготовките во оваа област се умерено напредни.

Постигнат е добар напредок во областа на **секторските статистики**. По интензивните

подготовки за пописот на населението и домаќинствата, првично закажан за април 2011 год., пописот беше одложен за октомври 2011 год. Сепак, Државната комисија за попис само постигна договор за составот на пописните тимови во средината на септември, што доведе до одложување на ангажирањето и обуката на попишувачите.

Има подобрувања во земјоделската статистика и резултатите од првата анкета за структура на фармите беа објавени во 2011 год. Општо земено, постигнат е напредок во националните сметки, вклучувајќи методолошки подобрувања во табелите за набавка и употреба и тримесечните сметки; и во дополнителниот развој на секторските сметки. Засилена е соработката помеѓу ДЗС и Министерството за финансии. Не е одлучено која институција треба да биде одговорна за статистиките на финансиските сметки. Постигнат е напредок во деловната статистика. Развојот на структурната деловна статистика продолжи и првичните податоци се поднесени до ЕУРОСТАТ. ДЗС воведо методолошки подобрувања во областа на краткорочната статистика и ги објави првите податоци според новата класификација на економските активности, НАЦЕ Рев. 2. Се зголеми бројот на податоци кои се пренесени до Европската комисија и ДЗС и другите производители на статистички податоци се охрабруваат да го продолжат овој тренд. Сепак, ќе бидат потребни значителен напор и финансиски ресурси со цел да се постигне целосно усогласување со ЕСА 95, вклучувајќи подобро искористување на податоците. Напреднати се подготовките во областа на секторските статистики.

Заклучок

Постигнат е добар напредок во неколку области, но допрва треба да се постигне целосно усогласување со *acquis* во областа на статистиката. Потребни се значителни напори за да се подобрат секторските статистики, особено за економските статистики. Се зголеми опсегот на пренос на податоци, но треба да се зајакнат напорите. Напреднати се подготовките во областа на статистиката.

4.19. Поглавје 19: Социјална политика и вработување

Постои мал напредок во областа на **трудово право**. Беа направени неколку измени во Законот за работни односи и Законот за агенциите за привремени вработувања. Бавна е имплементацијата на применливите закони. Не се дополнително зајакнати административните капацитети на институциите одговорни за имплементирање и примена на трудовото право. Не е подобрена соработката меѓу релевантните институции. Подготовките во оваа област се забавија.

Може да се забележи одреден напредок во областа на **безбедноста и здравјето при работа**. Функционира Националниот совет за безбедност и здравје при работа. Бројот на инспектори незначително се зголеми и беше обезбедена обука. Сепак, инспекцискиот капацитет останува недоволен. Продолжува да биде висок бројот на инспекции на работно место на Државниот инспекторат за труд. Во законодавната област, беше донесен Правилник во поглед на ризици поврзани со изложувања на биолошки агенси на работа. Беа подготвени измени на Законот за безбедност и здравје при работа, за да се усогласи дополнително со Рамковната директива 89/391/ЕЕС. Недостатокот на координација меѓу релевантните органи сè уште го попречува финализирањето на стратегијата за понатамошниот развој на безбедноста и здравјето при работа. Сè уште нема консолидирана евиденција на податоците за несреќи при работа. Свкупно, административниот капацитет треба да се зајакне, за да гарантира правилно имплементирање и примена на законските одредби.

Постои одреден напредок во областа на **социјалниот дијалог**. Економскиот-социјален совет редовно се состанува. Трите најголеми синдикати потпишаа меморандум за соработка, предвидувајќи го нивното координирано учество во социјалниот дијалог. Двостраниот и тристраниот социјален дијалог треба дополнително да се подобри и учеството од страна на социјалните партнери во процесот на развој на политиката треба дополнително да се развива. Подготовките во оваа област продолжуваат да бележат бавен напредок.